

Fővárosi Ítéltábla

15.Gf.40.123/2022/4/II.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Vas Tibor kamarai jogtanácsos által képviselt felperes (cím5) felperesnek,

a dr. Sári Zoltán ügyvéd (Cím3) által képviselt alperes (cím4) alperes ellen, vezető Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló felelősségének megállapítása iránti perében,

a Fővárosi Törvényszék 2021. július 7. napján kelt, 23.G.40.285/2020/36. számú ítéletével szemben, az alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban, a 2022. szeptember 14. napján megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

A 36.000 (Harminchatezer) forint kereseti és a 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság a 36. sorszámú ítéletével megállapította, hogy az alperes mint a cégl „f.a.” (a továbbiakban: adós) egykori vezető tisztségviselője, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ennek következtében a hitelezők 412.315.006 forint összegű hitelezői követelésének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat.

[2] Ítélete indokolásában a felek nyilatkozatai és a rendelkezésre álló okiratok alapján megállapított tényállásban – összefoglalva – az alábbiakat rögzítette:

[3] Az alperes a 2014. augusztus 13-án bejegyzett adós egyedüli tagja és ügyvezetője. Az adós esetében 2015. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alakult ki, mivel a rövid lejáratú kötelezettségei rendre meghaladták a forgóeszközök mérleg szerinti értékét. Az eredmény 2016-ban negatívvá vált, majd 2017. évre megötszöröződött.

Bár a 2017. évi árbevétele 297.971.000 forintot tett ki, az üzemi és üzleti eredmény negatív volt, a rövid lejáratú kötelezettségei mértéke meghaladta az eszközállományát.

[4] A felperes kérelmére a Fővárosi Törvényszék a 2017. április 13-án kelt, 15.ügyszám számú, 2017. december 7-én jogerőre emelkedett végzésével elrendelte az adós felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2018. január 25. napja volt. A felszámolási eljárás kezdeményezésére az adott okot, hogy a felperes által 25.427.894 forint követelés behajtására vezetett végrehajtás eredménytelen volt.

[5] Az alperes a felszámoló felhívása ellenére nem adta át a könyvelési és a munkaügyi iratokat, nem intézkedett a 2017. évi beszámoló közzététele iránt. Az adós a tevékenységzáró mérlege szerinti 388.500 forint pénzállományt a felszámoló rendelkezésére bocsátotta.

[6] Az alperessel szemben a NAV Észak-alföldi Bűnügyi Igazgatósága ügyszám5. szám alatt büntetőeljárást folytat.

[7] Az alperes - nyilatkozata szerint - az adós ügyvezetői tevékenységét ténylegesen soha nem látta el, a cég vagyona felett valójában nem ő rendelkezett.

[8] A felszámolási eljárásban az összes hitelezői igény 412.443.440 forint, amelyből az első fokon nem jogerősen jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat szerint mindössze 83.434 forint megtérülésére van esély.

[9] A felperes leszállított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, ennek következtében a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítése 412.315.006 forint erejéig meghiúsulhat.

[10] Keresetét arra alapította, hogy az alperes nem tett eleget a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. § (1) szerinti kötelezettségeinek, a könyvelési és a munkaügyi iratanyag tekintetében nem teljesítette iratátadási kötelezettségét, valamint nem tette közzé az adós 2017. évi beszámolóját. Hivatkozott a Cstv. 33/A. § (1), (3), (5) és (9) bekezdésére, s az alperes felróható magatartása körében utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:4. § (2) bekezdésére. Aláhúzta, hogy a Kúria Gfv.VII.30.059/2015/5. és Gfv.VII.30.024/2015/4. számú eseti döntései szerint a jogalapként megjelölt tényállás esetén elég a mulasztás bizonyítása, és nem tényállási elem a vagyonsökkenés, illetve az ok-okozati összefüggés.

[11] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a Fővárosi Törvényszék előtt ügyszám4 szám alatt indult eljárás kapcsán fennálló perfüggőségre hivatkozva, a per megszüntetését kérte. A jelzett eljárás az ellenkérelem előterjesztését megelőzően, a Fővárosi Ítéltábla ügyszám2 számon hozott döntése alapján befejeződött.

[12] Az alperes érdemben a kereset elutasítását kérte, arra figyelemmel, hogy a közhiteles nyilvántartás adatai ellenére nem volt ügyvezető, csak ún. „stróman”.

[13] Vitatta, hogy maga a hitelezői igény 25.427.894 forintról mintegy tizenhatszorosára növekedett volna. Álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem bizonyított, ahogy az ok-okozati összefüggés sem, az összecszerűség körében pedig ellentmondás áll fenn a korábban indult perhez viszonyítva. Kiemelte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, mely korábban következett be a felperes állításához képest, szakértői bizonyításra tartozik, aminek lefolytatására indítványt tett, azonban konkrét tényállítás nélkül. Indítványozta a perfüggőség körében hivatkozott eljárásban keletkezett iratok, valamint a NAV Észak-alföldi Bűnügyi Igazgatóság előtti ügyszám3 bü. számú büntetőügy iratainak beszerzését, amit később pontosított; kérte az adós cégalapítás során

keletkezett iratainak és a társaság éves beszámolóinak beszerzését, a könyvelést végzők tanúkénti kihallgatását, a gyanúsított kihallgatások iratanyagának beszerzését.

[14] A törvényszék a döntése jogi indokolása körében idézte, hogy a 2017. július 1. napjától hatályos Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező – vagy az adós nevében – a felszámoló a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerinti illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése értelmében, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolóképzési, irat- és vagyónátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[15] A törvényszék – a Cstv. 33/A. § (3)-(4) bekezdése mellett - utalt a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglaltakra is, aláhúзва, hogy az ehhez fűzött törvényi indokolás kifejti: az irat- és vagyónátadás elmulasztása vélelmet alapoz meg arra, hogy a vezető tisztségviselő a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. E vélelemmel szemben a vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania, hogy tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy amennyiben mégis, akkor a hitelezők érdekeit is figyelembe vette, azaz a bizonyítási teher megfordul. Mivel a jelen esetben az alperes az iratátadási kötelezettségének nem tett eleget a felszámoló felé, a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében a bizonyítási teher átfordult, és az alperesnek kellett igazolnia, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[16] Az elsőfokú bíróság utalt a 2/2018. Gazdasági Elvi Döntésben foglaltakra (pontosan: az EBD2018. G.2. számon megjelent döntésre), melynek értelmében az adós vezető tisztségviselője a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt mulasztásával, tehát azzal, hogy nem teljesítette a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban rögzített beszámolóképzési, irat- és vagyónátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, megghiúsította az adós valós pénzügyi helyzetének megismerhetőségét, a mulasztása és a hitelezői igények kielégítése megghiúsulásának lehetősége közti oksági összefüggést valószínűsítettnek kell tekinteni.

[17] Az alperes az adós elleni felszámolási eljárás tényét, a felperes hitelezői minőségét, valamint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását sem tette vitássá, mivel azt a keresetben foglaltaknál korábbi időpontra tette, s a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja tekintetében kétely sem merült fel. A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében előírtakra tekintettel az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének tartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, akkor a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. A miniszteri indokolás szerint ez esetben nem tényállítási elem a vagyonsökkenés, illetve a vezető mulasztása és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés, a felperesnek elegendő a vezetőt terhelő mulasztást – vagyis azt, hogy a beszámolót nem helyezte letétbe, vagy nem adta át az iratokat a felszámolónak – bizonyítani.

[18] Az elsőfokú bíróság az alperes érdemi védekezését, mely szerint valójában soha nem volt ügyvezető, a társaság vagyona felett valójában nem ő rendelkezett, csupán - a

köznyelvben meghonosodott szóval - ún. „stróman” szerepet töltött be, s ez álláspontja szerint kizárja a felelőssége megállapítását, nem tartotta alaposnak, mert a cég működésére, tevékenységére ténylegesen befolyást gyakorló személy (árnyékvezető) büntető- és polgári jogi felelőssége nem érinti az alperes polgári jogi felelősségét. Az alperes arra pedig maga sem hivatkozott, hogy a cégjegyzékbe a tudtán kívül, az adataival visszaélve jegyezték volna be.

[19] A törvényszék az alperes bizonyítási indítványait szükségtelennek ítélte, ezért azokat mellőzte.

[20] Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes fellebbezéssel támadta, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a megváltoztatását és a kereset elutasítását kérve.

[21] Elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az ítélet rendelkező részében található ellentmondás miatt a határozat érdemi felülbírálatra alkalmatlan, mivel a betűvel és számmal kiírt marasztalási összeg eltér, ami kijavítással nem orvosolható.

[22] Lényeges eljárási jogszabálysértésként hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta megküldeni neki a felperes 2021. július 5-ei, keresetmódosítást tartalmazó iratát, melyben a felperes a vagyonsökkenést már csak 3.519.550 forintban jelölte meg, így a felperesi tényelőadások ellentmondásai mindenképp tisztázásra szorultak volna.

[23] Az ítélet anyagi jogi felülbírálatát azért látta indokoltnak, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül indult ki abból, hogy a bizonyítás minden vonatkozásban az alperest terhelte. Ugyanakkor a szakkérdést képező fizetésektelenséggel fenyegető helyzet időpontját is megalapozatlanul, az alperes által indítványozott szakértői bizonyítást mellőzve állapította meg. Véleménye szerint szintén szakértői vizsgálat lett volna alkalmas az okozati összefüggés feltárására is, melynek kérdésében az elsőfokú bíróság tényállást sem állapított meg.

[24] Aláhúzta: még a bizonyítási teher megfordulása esetén is a felperest terhelte volna a vezető személyének, a hitelezők érdekeit nem figyelembe vevő vezetői feladatellátásnak és az adós vagyonának csökkenése közötti okozati összefüggés, vagy a hitelezők követeléseit teljes mértékben történő kielégítése más okból történő megghiúsulásának bizonyítása.

[25] A büntetőeljárásban hozott ítéleti tényállásból lehetett volna következtetést levonni arra, hogy ki volt a gazdasági társaság vezetője, s a tárgyalás felfüggesztése jelentősen nem is húzta volna el az eljárást, mivel a nyomozás befejeződött, a mellékelt okirattal igazoltan. Az alperes a fellebbezéséhez a nyomozóhatóság értesítését csatolta az iratok vádemelés előtti megismerésének lehetőségéről.

[26] Az alperes a fellebbezésében indítványt tett a per felfüggesztésére is a NAV Észak-alföldi Bünygyi Igazgatósága előtt folyó büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

[27] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[28] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[29] Az ítéltábla mindenekelőtt kiemeli: nem értett egyet azzal, hogy akár az elsőfokú ítélet rendelkező részében számmal és betűvel kiírt összeg közötti eltérés, akár a felperes 2022. július 5. napján benyújtott beadványa alperes részére való kézbesítésének elmaradása alapot adhatna az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezésére.

[30] Az elsőfokú ítélet rendelkező részében ugyanis nyilvánvaló elírás történt, melyet a polgári perendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 353. §-a értelmében a fellebbezést érdemben elbíráló határozatában a másodfokú bíróság is kijavíthat.

[31] A felperes 2022. július 5. napján érkezett beadványát pedig a törvényszék tárgyaláson ismertette, majd az abban foglalt keresetváltoztatás iránti kérelmet visszautasította, így a keresetváltoztatást tartalmazó beadvány alperes részére történő kézbesítése mellőzésével nem sértett eljárási szabályt.

[32] Az ítéltábla előrebocsátja továbbá, hogy az elsőfokú bíróság indokoltan mellőzte az alperes által a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának megállapítására felajánlott szakértői bizonyítást. Az alperes ezt az időpontot ugyanis még a felperesnél is korábbra tette, miközben éppen annak bizonyítása állt volna érdekében, hogy a vezetése alatt az adósnál nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Ezáltal az indítványa irreleváns kérdés bizonyítására irányult.

[33] Az elsőfokú bíróság az ügy érdemében azonban – téves jogi álláspontja folytán – az alábbiak szerint helytelen jogi következtetésre jutott.

[34] A polgári perendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) rendelkezéseihez képest a Pp. egyik jelentős, szándékolt újítása, hogy a jogi képviselővel eljáró félnek a jogállítást a jogalap [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont] megjelölése útján kell megtennie [Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont]. A bíróság a felperes által megjelölt jogalapra (anyagi jogi jogszabályi rendelkezésre) alapított kereseti kérelemről dönt, s nem vizsgálhatja, hogy az más jogalapon (akár részben) megalapozott lehet-e.

[35] A felperes a keresete jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulátát jelölte meg, amelynek értelmében a vezető felelőssége – az egyéb tényállási elemek megvalósulása esetén – akkor állapítható meg, ha annak következtében, hogy a vezetői feladatait a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából releváns időszakban nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, az adós hitelezőinek követeléseit teljes mértékben történő kielégítése más okból - vagyis nem az adós gazdálkodó szervezet vagyonában okozott csökkenés következtében - megghiúsulhat. A bíróságnak erről a kereseti kérelemről kellett döntenie, és nem vizsgálhatta, hogy az más jogalapon, például akkor, ha azt a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata, azaz vagyoncsökkenésre alapítja, alaposnak minősülhetne-e.

[36] Az adott esetben, a felperes által megjelölt jogalaphoz mérten, a bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes által az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti

kérelmet megalapozó tényként előadottak [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont] a vagyonsökkenéshez képest „más” oknak minősülnek-e.

[37] A Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.012/2021/7/II. számú ítéletében kifejezett, azt az álláspontot, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében említett „más ok” nem vagyonsökkenés, azaz „más ok” miatt akkor állapítható meg a vezetői felelősség, ha a hitelezői igények kielégítése nem vagyonsökkenés miatt, hanem attól eltérő okból hiúsulhat meg, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság is osztotta a Gfv.VI.30.325/2021/6. számú határozatában.

[38] A vagyonsökkenéshez képest eltérő, „más okként”, amely a hitelezői igények teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulására vezethet, a felperes azt adta elő, hogy az alperes nem teljesítette maradéktalanul a Cstv. 31. § (1) bekezdésében előírt iratátadási kötelezettségét, továbbá a 2017. év vonatkozásában nem tett eleget az adós társaság éves beszámolója közzétételének és letétbe helyezésének, amivel megnehezítette az adós társasággal kapcsolatba kerülők számára az adós valós pénzügyi helyzetének megismerését, s e mulasztásai miatt a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. Az alperes ugyanezen – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írott – mulasztásaira tekintettel arra is hivatkozott, hogy a felperesnek elegendő csupán e mulasztásokat igazolnia, egyebekben a bizonyítás terhe a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében megfordult: az alperesnek kell bizonyítania, hogy a tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Érvelése alátámasztására utalt a Kúria Gfv.VII.30.059/2015/5. és Gfv.VII.30.024/2015/4. számú határozataira, mint amelyek szerint ilyen esetben – azaz a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében meghatározott vezetői mulasztások fennállásakor – nem tényállási elem a vagyonsökkenés, illetve a vezető mulasztása és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés, a felperesnek elegendő a vezetőt terhelő mulasztást bizonyítania.

[39] Az ítéltábla a felperes e hivatkozásával szemben aláhúzza: azt, hogy az éves beszámoló közzétételi és letétbehelyezési, valamint a Cstv. 31. §-a által előírt iratátadási kötelezettség vezetői elmulasztása esetén ne volna tényállási elem a hitelezők kielégítését megghiúsítható vagyonsökkenés, a felperes által a keresetlevelében hivatkozott Kúriai határozatok nem mondják ki.

[40] A Gfv.VII.30.059/2015/5. számú ítélet a Cstv. 33/A. § akkori szabályozására utalva azt rögzíti, hogy „a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében meghatározott vélelem azt jelenti, hogy [...] ha a felperes bizonyította a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját, valamint az ezt követően bekövetkezett vagyonsökkenést, vagy a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását, vagy a környezeti terhek rendezése elmulasztását, ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegességének szem előtt tartásával végezte a feladatait és ezzel okozati összefüggésben okozott kárt nekik”. A Gfv.VII.30.024/2015/4. számú ítéletben pedig a Kúria azt szögezte le: „Az említett vélelem azt jelenti: ha a felperes bizonyította a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését és az azután keletkezett vagyonsökkenést, ez utóbbit a vélelmezett hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartással okozati összefüggésben állónak kell tekinteni.” (Értelemszerűen ugyanez a helyzet akkor is, ha a hitelezők teljes mértékben történő kielégítése nem vagyonsökkenés, hanem „más ok” következtében hiúsulhat meg.)

[41] Abban a kérdésben, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt mulasztások előfordulása esetén tényállási elem-e a „más ok”, az elsőfokú bíróság által figyelembe vett EBD2018. G.2. számon megjelent határozatot nem a Kúria hozta, így az abban elfoglalt állásponttól a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolás nélkül el lehet térni.

[42] A Fővárosi Ítéltábla a perben hozott 15.Gpkf.43.885/2020/2. számú végzésében arról, hogy az alperesnek a felperes által hivatkozott mulasztásai mennyiben állapíthatók meg, leszögezte, hogy az adós gazdálkodó szervezet 2017. évre vonatkozó éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezésének és közzétételének elmaradása nem róható az alperes terhére, mert az adós ennek határideje lejártakor (2018. május 31.) már felszámolás alatt állt; ellenben az alperes a Cstv. 31. §-a által előírt iratátadási kötelezettsége körében mulasztást követett el azzal, hogy az adós iratait hiányosan bocsátotta az adós felszámolójának rendelkezésére. Noha az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében felsoroltak közül az adott esetben csupán az iratátadás terén volt megállapítható az alperes mulasztása, ennek nem volt döntő jelentősége, mert a fentiek szerint már csupán a hiányos iratátadás is átfordította a bizonyítási terhet az alperesre.

[43] A teljes körű iratátadás elmulasztása folytán a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében az alperesre annak bizonyítási terhe fordult át, hogy az ügyvezetése alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Ez a felperes általános bizonyítási kötelezettsége felől közelítve, a fentieket is figyelembe véve azt jelenti, hogy a felperes csupán az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének, valamint a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó alperesi magatartásnak a bizonyítása alól mentesült, a hitelezői minősége és az alperes releváns időszakban betöltött vezetői tisztsége mellett azonban azt a „más okot” is bizonyítania volt szükséges, amely a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulására vezethet.

[44] A felperes által a keresetében „más okként” kifejezetten a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében megjelölt mulasztások azonban nem minősíthetők olyan „más oknak”, amely nem az adós gazdálkodó szervezet vagyonának csökkenésén keresztül előidézheti a hitelezők igényeinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulását. Ezért a törvényszék az ügy érdemi eldöntésére kihatóan tévedett, amikor helyesnek fogadta el a felperesnek azt az okfejtését, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében taglalt vezetői mulasztások egyszersmind olyan okok, melyek következtében megghiúsulhat a hitelezői igények kielégítése. A Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban szereplő kötelezettségek ugyanis a felszámolás kezdő időpontját követő 15, illetve 30 napon belül, tehát nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából releváns - azaz a felszámolás kezdő időpontját megelőző, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettől kezdődő - időszakban teljesítendő. Ugyanakkor e kötelezettségek elmulasztása és a hitelezői igények teljes mértékben történő megghiúsulása mint lehetséges kár bekövetkezése, egyébként sem áll egymással minden további nélkül fennálló, szükségszerű ok-okozati kapcsolatban. (A fentiek szerint azt alperes részéről a jelen ügyben nem állt fenn a releváns időszakban beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség elmulasztása, azonban e vezetői kötelezettségről is elmondható, hogy az elmulasztása szintén nem hozható szükségképpen oksági összefüggésbe a hitelezői igények teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulásának lehetőségével.)

[45] Az elsőfokú bíróság a döntése magyarázataként a határozatában utalást tett a Cstv. miniszteri indoklására is.

[46] A jogszabályok tervezetéhez készült indoklás azonban - ami a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése esetében kétségkívül tartalmazza, hogy az ott írt mulasztások esetén nem tényállási elem a vagyonsökkenés és a hitelezőnek (felszámolónak) elegendő a vezető mulasztását bizonyítani - a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 18. § (4) bekezdése szerint kötelező erővel nem bír, s az (5) bekezdés értelmében a jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni ennek a jogszabályszöveggel ellenétes részét. Márpedig a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése világosan rögzíti, hogy az abban írott vezetői mulasztások esetén a vezetőnek csupán azt kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztsége alatt nem következett be fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen fennállt, akkor a vezetői feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Ezt a meghatározást a Jat. 18. § (5) bekezdése szerint nem lehet olyan módon kiterjesztően értelmezni, hogy ilyenkor a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés alkalmazhatóságához nem tényállási elem a vagyonsökkenés, vagy a hitelezők kielégítésének megghiúsulását előidézhető „más ok” fennállása.

[47] Tekintettel arra, hogy az ítéltábla a keresetet a felperes által megjelölt jogalapon az előzőekben kifejtett indokok alapján megalapozatlannak találta, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében elutasította.

[48] Az alperes perköltséget sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem számított fel [Pp. 81. § (1) bekezdés], ezért arról a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján nem kellett dönten.

[49] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességet élvez, ezért az első- és másodfokú eljárás illetéke a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2022. szeptember 14.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Rápolti Barbara s.k.
előadó bíró

dr. Mizerák Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Szénási Rita)